

26 Ιουλίου 2016

Το ιεραποστολικό έργο του Παύλου στην Εκκλησία της Θεσσαλονίκης (Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης, Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2agoq4a>]

Η παράδοση μάλιστα που απηχείται στο ρωμαϊκό μαρτυρολόγιο θέλει τον Αρίσταρχο πρώτο επίσκοπο Θεσσαλονίκης, ενώ άλλη παράδοση που εκπροσωπεί ο Ωριγένης θεωρείσαν πρώτο επίσκοπο το Γάιο. Η μεγάλη επιτυχία του έργου του Παύλου στη Θεσσαλονίκη εξόργισε τους Ιουδαίους, οι οποίοι «προσλαβόμενοι των αγοραίων άνδρας τινάς πονηρούς και οχλοποιήσαντες εθορύβουν την πόλιν» (Πρ. 17, 5)· κατευθύνθηκαν όλοι μαζί στο σπίτι του Ιάσονα που φιλοξενούσε τον Παύλο, καθώς όμως δεν βρήκαν εκεί τον απόστολο έσυραν τον Ιάσονα μαζί με μερικούς άλλους νέους χριστιανούς που βρέθηκαν κοντά του στους πολιτάρχες, τους άρχοντες της πόλης για τους οποίους έγινε λόγος προηγουμένως. Η κατηγορία που διατύπωσαν εναντίον των φιλοξενουμένων του Ιάσονα ήταν πολιτική: «ούτοι πάντες απέναντι των δογμάτων καίσαρος πράσσουν βασιλέα έτερον λέγοντες είναι Ιησούν» (Πρ. 17, 7).

Ο Ιάσων αφέθηκε ελεύθερος αφού, όπως φαίνεται, πλήρωσε αρκετή εγγύηση· κι αμέσως οι νέοι χριστιανοί φρόντισαν να συνοδεύσουν τον Παύλο με τους συνεργάτες του τη νύκτα μέχρι τη Βέροια για να συνεχίσει κι εκεί το ιεραποστολικό του έργο. Με κάποιο έμμεσο υπαινιγμό ως προς τη στάση των

Θεσσαλονικέων γράφει ο Λουκάς για τους Βεροιεείς ότι «ούτοι ήσαν ευγενέστεροι των εν Θεσσαλονίκη» (17, 11). Αλλά και εδώ έφθασαν απεσταλμένοι των Ιουδαίων της Θεσσαλονίκης για να παρεμποδίσουν το ιεραποστολικό έργο του Παύλου, έως ότου οι χριστιανοί της Βέροιας συνόδευσαν τον απόστολο ως ένα παραθαλάσσιο μέρος, πιθανώς τη Μεθώνη, για να αποπλεύσει από εκεί προς την Αθήνα.

Ο Παύλος αγάπησε πολύ τους νέους χριστιανούς της Θεσσαλονίκης, τους οποίους δυστυχώς αναγκάστηκε να αποχαιρετίσει πολύ σύντομα, άφησε όμως τον Τιμόθεο και το Σίλα (κατά τη διήγηση των Πρ. 17,14) για να συμπαρασταθούν στις ανάγκες των νέων εκκλησιών, ενώ ο ίδιος έφευγε από τη Βέροια για την Αθήνα. Ο Τιμόθεος, σύμφωνα με την επιθυμία άλλωστε του Παύλου («ίνα ως τάχιστα έλθωσιν προς αυτόν», Πρ. 17, 15) έρχεται να τον συναντήσει στην Αθήνα, κι από κει πάλι τον στέλνει ο Παύλος στη Θεσσαλονίκη, «εις το στηρίξαι και παρακαλέσαι υπέρ της πίστεως» (Α' Θεσ. 3, 2). Σε λίγο ο Τιμόθεος μαζί με το Σίλα ξανασυναντούν τον Παύλο στην Κόρινθο και του κομίζουν ευχάριστες πληροφορίες για τους νέους χριστιανούς της Θεσσαλονίκης καθώς και ορισμένα ερωτήματά τους. Έτσι ο Παύλος στέλνει από την Κόρινθο το έτος 51 στους Θεσσαλονικείς την πρώτη επιστολή του.

Δεν άργησε να ακολουθήσει και δεύτερη. Πρόκειται για τα πρώτα γραπτά κείμενα του Παύλου και ολόκληρης της Κ.Δ. Ο Παύλος εκφράζει όλη τη συμπάθειά του προς τους Θεσσαλονικείς με εκφράσεις που συναγωνίζονται σε τρυφερότητα την προς Φιλιππησίους επιστολή (βλ. π.χ. Α' Θεσ. 2,7-8-17- 20. 3, 10).

Θα θυμούνται ασφαλώς οι περισσότεροι χριστιανοί της Θεσσαλονίκης, αναγνώστες της επιστολής, την προηγούμενη ειδωλολατρική τους ζωή. Εάν τους θυμίζει και ο Παύλος ότι επέστρεψαν «προς τον Θεόν από των ειδώλων δουλεύειν θεώ ζώντι και αληθινώ και αναμένειν τον υιόν αυτού εκ των ουρανών, όν ήγειρεν έκ νεκρών, Ιησούν...» (1,9-10), αυτό το κάνει για να τους υπογραμμίσει τη μεγάλη δωρεά του Θεού και για να τους δώσει την ευκαιρία να υπερνικήσουν τελείαν κάθε πιθανή υποσυνείδητη ενόχληση που προέρχεται από τη ζωή του ειδωλολατρικού παρελθόντος. Ο Παύλος σαν δυνατός θεολόγος αλλά και σαν καλός ψυχολόγος γνωρίζει τη δύναμη της συνήθειας στη ζωή των ανθρώπων· η παραμικρή νωχέλεια και η χαλάρωση διευκολύνουν την αναβίωση παλιών αμαρτωλών συνηθειών. Με βδελυγμία θυμάται ίσως ο Παύλος την εντύπωση που θα του έκανε ο Όλυμπος τον οποίο έβλεπε στα βάθη του ορίζοντα από τη Θεσσαλονίκη. Μαζί με τις θεότητες του Ολύμπου είχαν οπαδούς στη Μακεδονία και διάφορες άλλες θεότητες της Ανατολής, όπως ο Μίθρας, ο Σέραπις, η Κυβέλη, ο Όσιρις και η Ίσις κ.ά.

Οι λατρείες αυτών των θεοτήτων ήταν συνδεδεμένες με διάφορα όργανα που οι νέοι χριστιανοί ίσως σε στιγμές αδυναμίας να νοσταλγούσαν. Γνωρίζοντας λοιπόν την υποσυνείδητη δύναμη του παρελθόντος ο Παύλος τονίζει προς τους χριστιανούς

της Θεσσαλονίκης ότι η νέα πίστη τους απαιτεί απόλυτη ηθική καθαρότητα: «Τούτο γάρ έστι το θέλημα του Θεού, ο αγιασμός υμών, απέχεσθαι υμάς από της πορνείας» (4, 3). Η πίστη στα ανύπαρκτα και ψεύτικα είδωλα αποτελούσε έκφραση του ανθρωποκεντρισμού του αρχαίου κόσμου και έδινε διέξοδο στις διάφορες ηδονικές επιθυμίες των ανθρώπων, ενώ ο ζών και αληθινός Θεός που κηρύττει ο Παύλος απαιτεί καθαρό ολόκληρο τον άνθρωπο, ζητεί εξαγνισμένα το σώμα και την ψυχή του ανθρώπου. Κέντρο και «μέτρον πάντων χρημάτων» δεν είναι ο άνθρωπος, άλλ' ο Θεός προς τον οποίο καλείται να εναρμονιστεί ο άνθρωπος.

Από το βιβλίο Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη, έκδ. Π. Πουρναρά.

Πηγή: Μηνιαίο περιοδικό Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς, «Πειραϊκή Εκκλησία», έτος 26, τ. 282, σελ. 28-29, Ιούνιος 2016.